

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 37/2006 vp

Valtioneuvoston kirjelmä muutetusta ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 3 päivänä elokuuta 2006 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän muutetusta ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta) (U 44/2006 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että hallintovaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Wivi-Ann Wagello-Sjölund, sisäasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- tietosuojavaltuutettu.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Uusi luonnos muutetuksi asetukseksi sisältää uuden yhtenäisen oleskeluluvan kaavan mallin, johon sisältyy mahdolliselle kontaktisirulle tarkoitettu kenttä. Kenttä mainitaan liitteessä (16 kohta).

Toisaalta ehdotuksessa on otettu huomioon myös jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevista vaatimuksista annettu asetus (EY) N:o 2252/2004 tietosuojatyöryhmän pyynnöstä hyväksytyjen muutosten osalta. Erityisesti on selkeästi määrätty, että siruun tallennettuja tietoja saa käyttää ainoastaan asiakirjan aitouden ja sen haltijan henkilöllisyyden todentamiseen.

Viron esittämän nk. "e-Government"-kontaktisirun liittäminen oleskelulupaan ehdotetaan olevan jäsenvaltioille vapaaehtoista, eikä sen pitäisi vaikuttaa kaavan yhtenäisyyteen, koska asetuksella (EY) N:o 1030/2002 annetaan jo nyt mahdollisuus myöntää oleskelulupa eri muodoissa (kokonaan muovista tehtynä tai muovitetuna korttina ID 1- tai ID 2 -formaatin mukaan). Kontaktisirun sijoituspaikka määrätään asetuksen muutoksissa. Yhtenäistä kaavaa muutetaan vastaavasti.

Kasvokuvan tallentaminen ensisijaisena biometrisenä tunnisteena ehdotetaan toteutettavaksi viimeistään kahden vuoden kuluttua ja kahden sormenjälkikuvan tallentaminen viimeistään kolmen vuoden kuluttua teknisten menettelyjen hyväksymisestä. Nämä tekniset menettelyt

hyväksytään komissiota avustavassa nk. artikla 6 -komiteassa. Komitea on jo määritellyt tekniset määritelmät biometriisiin passeihin. Tarkoitus on soveltaa samoja määritelmiä myös oleskeluluvissa.

Oleskelulupa voitaisiin myöntää tarran muodossa siirtymäkauden ajan, joka kestää kaksi vuotta sen jälkeen kun tekniset määritelmät on hyväksytty. Tämän jälkeen siirryttäisiin erillisiin oleskelulupakortteihin.

Valtioneuvoston kanta

Suomi kannattaa asetusmuutosta ja tukee asian sujuvaa etenemistä EU:ssa. Suomi on jo aikai-

semmin poliittisella tasolla tukenut siirtymistä tarramuotoisista oleskeluluvista erilliseen, sirulliseen oleskelulupakorttiin. Tämän asian valmistelytyö tulisi kansallisesti aloittaa mahdollisimman pian, koska teknillisellä puolella on vielä paljon selvitettävää. Myös oleskelulupakorttien ja sähköisten tilausten kilpailuttaminen vaatii huolellista valmistelua.

Yleisesti on syytä todeta, että Suomi tukee lähestymistapaa, jossa mahdolliset poikkeukset (esim. ikärajat sormenjälkien ottamisessa) biometristen tunnisteiden ottamisessa olisivat mahdollisimman yhteneviä, olipa kyse viisumeista, oleskeluluvista, passeista tai henkilökorteista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Neuvoston asetus kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta on tullut voimaan vuonna 2002 (EY N:o 1030/2002). Suomessa on tällä hetkellä käytössä yhtenäisen oleskeluluvan kaavan mukainen erillinen oleskelulupatarra.

Valiokunta pitää perusteltuna komission ehdotusta siirtymisestä oleskelukorttiin, johon sisällytetään biometrisinä tunnisteina kasvokuva ja sormenjäljet. Siruun talletetuilla tiedoilla todennetaan asiakirjan aitous ja sen haltijan henkilöllisyys.

Valiokunta tähdentää, että oleskelulupien tulee täyttää biometristen passien tapaan korkeat tekniset vaatimukset ja että niissä tulee olla erityisesti väärentämisen estämiseksi tarvittavat turvaominaisuudet. Tällä tavalla voidaan parantaa asiakirjojen luotettavuutta sekä osaltaan torjua laitonta maahanmuuttoa ja laitonta oleske-

lua jäsenmaassa. Korkealla tietoturvallisuudella huolehditaan samalla myös asianmukaisesti henkilötietojen suojasta.

Valiokunta korostaa, että biometrisen oleskeluluvan korkeasta tietoturvallisuudesta tulee huolehtia jokaisessa jäsenmaassa samoin kuin oleskeluluvan soveltuvuudesta kaikkien jäsenvaltioiden käytettäväksi. Biometristen tunnisteiden tulee olla mahdollisimman yhteneviä eri matkustusasiakirjoissa ja maassa oleskelun lailisuutta osoittavissa asiakirjoissa, olipa kyse viisumeista, oleskeluluvista, passeista tai henkilökorteista.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Matti Väistö /kesk	Esko Kurvinen /kok
vpj.	Veijo Puhjo /vas	Lauri Kähkönen /sd
jäs.	Janina Andersson /vihr	Kari Kärkkäinen /kd
	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Heli Paasio /sd
	Nils-Anders Granvik /r	Satu Taiveaho /sd
	Lasse Hautala /kesk	Ahti Vielma /kok.
	Hannu Hoskonen /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.